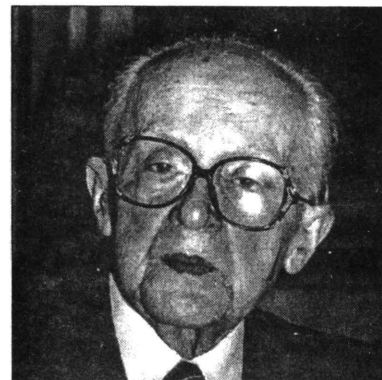

DUMITRU BERCIU (1907-1998)

La 1 iulie 1998 a încetat din viață, după o grea suferință, prof. Dumitru Berciu, arheolog cu o intensă și bogată activitate științifică.

Prof. Dumitru Berciu s-a născut la 27 ianuarie 1907, în localitatea Bobaița (comuna Malovăț, județul Mehedinți).

Studiile secundare le-a făcut la liceul "Traian" de la Turnu Severin, apoi a urmat cursurile Facultății de Litere și Filozofie de la București, unde a avut ca profesori arheologi și istorici cunoscuți, cum au fost: Nicolae Iorga, Ioan Andrieșescu, Scarlat Lambrino, C. C. Giurescu, P. P. Panaitescu și alții. Facultatea a terminat-o în anul 1931, obținând licența în istorie și geografie.

În perioada 1933-1935 și-a completat studiile la Viena, iar apoi a fost membru al Școlii Române de la Roma. În acest timp a muncit la pregătirea importanței sale sinteze intitulată: "Arheologia preistorică a Olteniei" pe baza căreia, la Universitatea din București, în anul 1938, a obținut titlul de doctor în litere și filozofie, cu mențiunea "magna cum laude".

După terminarea studiilor superioare, o anumită perioadă a ocupat funcția de profesor în învățământul secundar (la liceele de la : Mănăstirea Dealului, la Giurgiu și la București) și apoi ca director la liceul comercial "Nicolae Bălcescu" din București. Pentru lucrările publicate, în anul 1936 Academia Română i-a conferit premiul "Vasile Pârvan". Nicolae Iorga i-a apreciat activitatea științifică numindu-l în anul 1938 în funcția de secretar și apoi director al Institutului Român din Albania, distincție pe care a ocupat-o până în 1944.

Între anii 1938 și 1940 a avut meritul de a înființa și conduce Muzeul "Teohari Antonescu" din Giurgiu pre-

cum și pe acela de a publica buletinul instituției respective în care au apărut câteva din studiile sale.

Începând din anul 1945, Dumitru Berciu a ocupat funcția de suplinitor la catedra de Istoria artei de la Facultatea de Istorie a Universității din București, apoi pe aceea de conferențiar și profesor de istorie veche a României de la aceeași universitate.

Între anii 1966-1971 a ocupat funcția de decan al Facultății de Istorie devenind apoi titularul catedrei de Istorie a României.

Începând din anul 1948 până în 1956 a fost consilier la Muzeul Național de Antichități, iar din 1956 până în 1970 a fost șef de sector în cadrul Institutului de Arheologie din București.

Încă de pe când era elev, Dumitru Berciu a participat la săpăturile arheologice de la : Drobeta, Ostrovul Șimian și Ostrovul Corbului, de sub conducerea lui Alexandru Bărcăcilă, iar mai târziu, ca student, a lucrat pe șantierul arheologic de la: Oinac, Agighiol și Histria sub conducerea profesorilor Ioan Andrieșescu și Scarlat Lambrino.

După anul 1948, când activitatea din domeniul arheologiei s-a intensificat foarte mult în țara noastră, prof. Dumitru Berciu, de atunci și până în acest an, a desfășurat o muncă deosebită, cu multă pasiune, prin săpături arheologice și publicarea a numeroase volume și studii de specialitate în țară și străinătate.

Preocupările sale s-au concentrat, în special, asupra unor probleme din domeniul preistoriei României.

Cu problemele epocii paleolitice s-a ocupat mai puțin, până în 1945, iar apoi a desfășurat o intensă activitate în cercetarea epocii neolitice.

Prin săpăturile sale a descoperit și a definit caracteristicile culturii Hamangia din Dobrogea. În această privință se cuvine amintită descoperirea perechii de figurine: "Gânditorul" și "Femeie șezând".

De asemenea, a studiat și precizat periodizarea culturilor: Boian, Gumelnița, Sălcuța și Petrești, pe baza descoperirilor pe care le-a făcut în timpul săpăturilor de la: Tangâru, Petru Rareș, Ostrovul Șimian, Vlad Țepeș, Pietrele, Sălcuța, Petrești, Baia - Hamangia, Cernavodă și altele.

Dintre volumele privind această epocă se cuvine să amintim: *"Contribuții la problemele neoliticului în România, în lumina noilor cercetări"* (1961) (pentru care i s-a decernat premiul "Nicolae Bălcescu" al Academiei) și volumul *"Cultura Hamangia"* (1966).

Săpăturile de la Cernavodă, de sub conducerea sa, au dus și la descoperirea și definirea celor trei culturi numite: Cernavodă I, Cernavodă II și Cernavodă III.

Prof. Dumitru Berciu s-a ocupat și cu problemele epocii bronzului, descoperind și definind, prin săpăturile de la Verbicioara, caracteristicile culturii Verbicioara III.

Nu au fost neglijate nici problemele privind prima epocă a fierului. Cercetările din complexele de la Balta Verde și Gogoșu au dus la realizarea unei monografii vaste: *"Săpăturile de la Balta Verde și Gogoșu"* (1949 și 1950) apărută în 1956.

În ultimele decenii, prof. D. Berciu s-a ocupat cu studierea culturii geto-dacilor din Oltenia. Temeiul îl constituie săpăturile arheologice de la Ocnița, vechea Buridava dacică unde, pe lângă numeroase materiale importante, a fost descoperită și o inscripție menționând numele lui Thiamarcos unul din conducătorii geto-dacilor din zonă. În cadrul complexului de la Ocnița au fost găsite și mai multe fragmente ceramice pe care erau incizate litere latine și grecești, care dovedesc cunoștințele geto-dacilor și raporturile lor cu grecii și romanii.

Datorită eforturilor depuse de prof. D. Berciu a fost înființat Institutul de Tracologie din București, cu o activitate științifică intensă.

În privința preocupărilor sale privind geto-dacii se cuvin a fi menționate volumele de sinteză: *"Romania before Burebista"* (London-New York-Washington 1967) pentru care i s-a decernat un premiu al Ministerului Educației și Învățământului; apoi volumul *"Contribution à*

l'étude de l'art traco-gète" (1974) și volumul *"De la Burebista la Decebal"* (1976).

Se cuvin a fi amintite și alte volume publicate de prof. D. Berciu, cum sunt: *"Zorile istoriei în Carpați și la Dunăre"* (1966); *"La izvoarele istoriei"* (1967) și *"Lumea celților"* (1969).

Prof. Dumitru Berciu nu a neglijat nici problema formării poporului român, pe baza continuității geto-dacilor și includerii lor în procesul romanizării.

De-a lungul anilor, prof. D. Berciu a participat sau a colaborat cu comunicări în țară, la diferite simpozioane și colocvii și în străinătate la congresele internaționale: Hamburg, Praga, Roma, Atena, Sofia. De asemenea, cu prilejul călătoriilor sale în străinătate, la invitația diferitelor universități, a ținut numeroase conferințe de specialitate în: Bulgaria, Jugoslavia, Cehoslovacia, R.D. Germană, R. F. Germană Belgia și Anglia.

Ca urmare a muncii depuse ca profesor și conducător de șantieri arheologice, prin grija prof. D. Berciu s-au format o serie de cadre care activează în domeniul arheologiei.

Rezultatele muncii științifice depuse de prof. Dumitru Berciu au fost apreciate în țară prin acordarea unor titluri și distincții: profesor doctor în științe istorice, profesor universitar emerit, membru al Academiei de Științe Sociale și Politice, președinte al Filialei București a Societății de Științe Istorice, membru onorific al Academiei Române.

De asemenea, specialiștii străini au apreciat rezultatele muncii sale prin: primirea sa ca membru al Consiliului Permanent al Uniunii Internaționale de Științe Pre-și Protoistorice, membru al Institutului de Preistorie de la Viena (din 1935), membru corespondent al Institutului Arheologic German (din 1965), membru de onoare al Societății Jugoslave de Arheologie (din 1960), membru al Societății de Preistorie de la Ariège.

De la prof. Dumitru Berciu rămân numeroase volume și studii valoroase care vor fi folosite încă vreme îndelungată de către arheologii din țara noastră și din străinătate.

Să-i fie țărâna ușoară!

Eugen Comșa